მეზუთე წელიწადი

კომუნისტი

ცენტრალური ტ. თბილისის კომიტეტის და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცენტრ. აღმასკომის ორგანო

რედაქცია — თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეოთხე სართული. რედაქციაში ხელმოწერის მიღება შეიძლება ეოველდღე ყარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 ს. ტელეფონები (რედაქტორის 14—76, მდივანის 10—58, მეხელოვნეთა ტელეფ. 3—48, სტატ. ტელეფონი 13—50.

მთავარი კანტორა — თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი 24, მეოთხე სართული, ტელეფონი 10—49. ხელოსნურ ფასი: მიმართულებლ. 75 კ., დანარჩენებისათვის: ერთ ფურცელ 1 მ. ერთ ფურცელ—1 მ. 20 კ., ხელოსნურ მიღებულ „ბარიერ“ და „მეცნიერება“ და ტუნდრა: ... ხელმოწერა: ნომერ-ოდენ—20 კ., ... ყობა ციფრებით—25 კ. სამოლოდვიანი—5 მან. ... კუმენტების დაკარგვა 50 კ. განცხადება მიღებულ 3 ...

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ

— 5 სექტემბერს ინგლისის პოლიციამ ... ტეხა კოლეგიანისა და შანხაის ... მუშაკთა ... ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲪᲘᲐᲡ ᲛᲘᲛᲬᲔᲠᲝᲑᲐ. ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲛᲐᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ. ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲛᲒᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ. ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲛᲒᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲗᲐᲕᲐᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲛᲒᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲗ ᲓᲐᲛᲐᲗᲐᲕᲐᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲛᲘᲜᲣᲔᲚᲘ ᲛᲐᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲗᲐᲕᲐᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲛᲘᲜᲣᲔᲚᲘ ᲛᲐᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲙᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲘᲡ ᲓᲐᲛᲐᲗᲐᲕᲐᲠᲓᲔᲑᲐ. ᲨᲐᲜᲮᲐᲘᲡ ᲛᲒᲠᲔᲑᲚᲔᲑᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲗ

მდგომარეობა ჩინეთში

მანიფესტანტებს სროლა აუტეხა პოლიციამ.

პეკინი, 9 სექტემბერი. ბოქსერთა აჯანყების 25 წლის თავის დღეს კომპარტიის არალეგალურმა ცენტრალურმა ორგანომ შანხაიში „ბაიდ ფეილი"-მ გამოუშვა სასწრაფო ნომერი სპეციალური წერილებით.

8 სექტემბერს კომპარტიამ და შანხაის პროფკავშირებმა მოაწყვეს დიდი დემონსტრაცია, რომელშიაც მონაწილეობას ღებულობდა დაახლოებით 30,000 კაცი. მანიფესტანტებმა უინციდენტოთ გაიარეს ქალაქის ჩინეთის ნაწილი და საერთაშორისო კონცესიის ტერიტორია, შეუხვიეს სერთაშორისო უბანში, მაგრამ აქ მანიფესტაცია შეაჩერეს ჭოლიციამ და სახლეთ ქვეითი ჯარის რაზმებმა. მოხდა შეტაკება, რომლის დროს „ინგლისელმა პოლიციელებმა აუტეხეს სროლა, მოჰკლეს ერთი მანიფესტანტი და შიმიდ დასჭრეს სამი. დემონსტრაცია გაფანტეს პოლიციის სარეზერვო ნაწილებმა, რომლებიც დამატებით იქნენ გამოწვეული.

მდგომარეობა კანტონში

პეკინი, 9 სექტემბერი. უკანასკნელი ცნობის თანახმად, საერთო მდგომარეობა კანტონში გაუმჯობესდა. ჯარის ზოგიერთი ნაწილების განიარაღება მშვიდობიანად ჩატარდა ჩონკინგიდან უინცინდენტოდ ჩამოვიდა ინგლისის გემი.

ძალაქის მუშათა გაფიცვის დამთავრება შანხაიში

პეკინი, 9 სექტემბერი. მიღწეულია შეთანხმება, რომლის ძალით ელექტრონის სადგურების მუშათა გაფიცვა შანხაიში დამთავრებულად ითვლება. შეთანხმება შეიცავს შემდეგ პირობებს: არსებული პროფკავშირი ცნობილი იქნება, როცა გამოქვეყნდება კანონი კავშირების შესახებ; გაფიცულები ღებულობენ 90,000 დოლარს გაფიცვის დღეების ხელფასის სახით; გაფიცულების მიმართ არ უნდა იქნეს შედებული არავითარი რეპრესიული ზომები.

ამ გაფიცვის დამთავრებით შესაძლებელი სდება მუშაობის განახლება ჩინეთის და იაპონელების ფაბრიკებში, რომლებიც ელექტრონის ენერგიის უქონლობის გამო ვერ მუშაობენ.

შანხაის ქალაქის სამმართველო შეეცდება ჩაეგონებია მუშებისათვის გაფიცვის შეწყვეტა ინგლისელების ფაბრიკებშიაც, მაგრამ პროფკავშირთა სობჭომ განაცხადა, რომ გაფიცვები შეწყვეტილი იქნება მხოლოდ იმ პოლიტიკური ხასიათის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების შემდეგ, რომლებიც წარმოადგინეს პროფკავშირთა სობჭომ და ჩინეთის საავჭრო პალატამ.

ჩინელ მუშების გამარჯვება

პეკინი, 9 სექტემბერი. ეკონომიური გაფიცვები ჩინეთის წარმოებებში დასრულდა მუშების გამარჯვებით. მბეჭდაველების გაფიცვის შემდეგ შანხაიში დაარსდა კავშირი, რომელშიაც შედის 13,000 წევრი. ამ კავშირში შეეიდეს აგრეთვე პოლიგრაფიული მრეწველობის მუშამოსამსახურეებიც.

კომერციული პრესის პეკინის განყოფილების მბეჭდავებმაც წარმოადგინეს ანალოგიური მოთხოვნილებები, მაგრამ გაფიცვისათვის არ მიუმართავთ, რადგან მათი მოთხოვნილება თავის დროზე იქნა დაკმაყოფილებული თავის დროზე იქნა დაკმაყოფილებული ადმინისტრაციის მიერ.

ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღე ჩინეთში

პეკინი, 9 სექტემბერი. ახალგაზრდათა საერთაშორისო დღის აღსანიშნავად გაიმართა მიტინგები შანხაის პეკინის და სხვა ქალაქების უნივერსიტეტებში. მიტინგებზე ილაპარაკეს კომპარტიის კომკავშირის და გომინდანის წარმომადგენლებმა.

ბოქსერთა აჯანყების 25 წლის თავი

პეკინი, 9 სექტემბერი. 7 სექტემბერს შანხაის პროლეტარიატმა იდღესასწაულა ბოქსერთა აჯანყების 25 წლის თავი. კომპარტიის ადგილობრივმა ორგანიზაციებმა ჩაატარეს ღღესასწაულისათვის მზადების კვირეული.

ამხ. ქარახანი ჩინეთის ამბების შესახებ

მოსკოვი, 10 სექტემბერი. საბჭოთა კავშირის ელჩესთან საადგენტოს თანამშრომელთან საუბრის დროს საბჭოთა კავშირის სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა ჩინეთში კარახანმა განაცხადა, რომ ამას წინად ჩინეთში მოხდარი ამბები მხოლოდ დასაწყისია ჩინეთის მიერ განთავისუფლებისათვის წარმოებულ ბრძოლისა. ბრძოლის წარმატებითი შედეგები— მომავლის საქმეა. კანტონის მრავრობას არ გამოუცია არავითარი ბმკრძალავი დეკრეტები ინგლისთან ვაჭრობის წინააღმდეგ. ცნობები მთავრობის ზომების შესახებ მოგონილია ზოგიერთ ინგლისელ მოღვაწეების მიერ იმ მიზნით, რათა შექმნან საჭირო პირობები კანტონზე თავდასასხმელად. ინგლისის პრესაში დაწყებული კამპანია კანტონის წინააღმდეგ ყურადღება. ჰონკონგის მიერ კანტონისათვის ბლოკადის გამოცხადების გამო დაიწყო ინტენსიური ვაჭრობა საბჭოთა კავშირთან. საბჭოთა კავშირის პროფკავშირთა დელეგაციის ჩამოსვლას ჰქონდა დიდი მნიშვნელობა. დელეგაცია ამ ტამად კანტონში იმყოფება. საბჭო კონფერენცია არაფერს არ მისცემს ჩინეთს. უცხო სახელმწიფოები ჩინეთს არ მიანიჭებენ სატარიფო ავტონომიას. ბოლოს კარახანმა ხაზი გაუსვა აღმოსავლეთ-ჩინეთის რკინის გზის საუცხოვო მდგომარეობას.

ფინეთისდა ბალტიის სახელმწიფოები

ჰელსინგფორსი, 9 სექტ. ამას წინად სტოკჰოლმის გაზეთები იტყობინებოდენ, რომ ფინეთში დაიდო ხელშეკრულება ბალტიის სახელმწიფოებს შორის, რასაც, თითქოს, ხელს უწყობდა ბრიანი, რომელიც დაესწრო ბალტიის სახელმწიფოების გარეშე საქმეთა მინისტრების თათბირსო. ამის გამო ფინეთის გარეშე საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა ოფიციალური უარყოფა.

„თუ შეეკოის გაზეთების ცნობას—ნათქვამია ოფიციალურ განცხადებაში—სახეში აქვს ხელშეკრულება, რომლის დადებაში თითქოს მონაწილეობას ღებულობს ფინეთი, ეს სრულებით არ შეეფერება სინამდვილეს. ბალტიის სახელმწიფოების კონფერენცია, რომელიც თავის დროზე გადადებული იყო, შესდგა 6 სექტემბერს ენენეეში, სადაც არავითარი ახალი ხელშეკრულება არ ყოფილა დადებული. პირიქით, ფინეთმა განაცხადა, რომ ის დაინტერესებულია ბალტიის ქვეყნების თანამშრომლობის წინანდელი ფორმა. საფრანგეთის წარმომადგენლის დასწრება ამ კონფერენციაზე შეუძლებელი გახდა. თუ შეეკოის გაზეთების ცნობა შეეხება ბალტიის ქვეყნების წარმომადგენლთა თათბირს, რომელშიც ფინეთი არ ღებულობს მონაწილეობას, გარეშე საქმეთა სამინისტრომ ასპთი თათბირის შესახებ არაფერი იცის".

ნორვეგიის პროფკავშირთა კონგრესი

ოსლო, 9 სექტ. სრულიად ნორვეგიის პროფკავშირთა კონგრესზე მიღებულია რეზოლიუცია, რომელიც მოითხოვს, რომ პროფკავშირების ყველა წევრები შევიდენ კოოპერაციაში. წარმოდგენილი იქნა პროექტი მუშათა ბანკის მოწყობის შესახებ, რომელიც ფინანსებს მიაწოდებს კოოპერაციას; პროექტი გადაეცა დასამუშავებლად კომისიას. კომისიას გადაეცა აგრეთვე კავშირების გამგეობათა პასუხისმგებელ მუშაკებისათვის პენსიების მიცემის პროექტი. კონგრესმა დაადგინა გაგზავნოს სამეთოთა კავშირში მუშათა დელეგაცია, რომელშიც შევლენ სხვადასხვა კავშირების და ორგანიზაციის წარმომადგენლები.

აგიტაცია ირაქზე ინგლისის მანდატის გაგრძელებისათვის

ლონდონი, 9 სექტ. ირაქზე ინგლისის მანდატის დატოვების მიზნით, კონსერვატორებმა გააკეთეს ცდები, რომ იმ შემთხვევაში, თუ ინგლისი უარს იტყვის ამ მანდატზე, ეერმანია დააჭერებს ერთა ლიგაში წესვლას და მოითხოვს ირაქზე მზრუნველობის მისთვის გადაცემას.

ლიბერალების ორგანო „ვესტმინსტერ გაზეტტა" ამბობს, რომ ინგლისის დელეგატები ერთა ლიგის სესიაზე, კოლონიების მინისტრი ემერი და ინგლისის ზოგიერთი სხვა პოლიტიკური მოღვაწეები განიცდიან კოლონიათა სამინისტროს შუა აზიის დეპარტამენტის მოხელეების ზეგავლენას; უკანასკნელებმა მტკიცედ გადასწყვეტეს, რათაც არ უნდა დაუჯდეთ კიდეც ერთი „ნაკეერი" მიწა მეუმატონ ინგლისის იმპერიას.

ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲘᲡ

სირია

ფრანგების დამარცხება

ბერლინი, 9 სექტემბერი. ინგლისის ოფიციალური დეპეშის თანახმად, საფრანგეთის რაზმს, რომელიც გგზავნილ ? იყო სუეიდის გარნიზონის დასახმარებლად, გზა გადაუკრეს დრუზებმ, ზემოარტყეს ალყა და სავსებით გაანადგურეს. სუეიდის გარნიზონმა ბორჩილება გამოაცხადა.

ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘ

ინდოეთის საკანონმდებლო კრება მოითხოვს კონსტიტუციის შეცვლას

ლონდონი, 9 სექტემბერს. რეიტერის საადგენტოს ცნობით, ინდოეთის საკანონმდებლო კრებამ 72 ხმით 45-ს წინააღმდეგ მიიღო ინდოელ ნაციონალისტ დეპუტატის რეზოლიუცია, რომელიც მოითხოვს მთელ რიგ ძირითად ცვლილებების შეტანას კონსტიტუციაში და მმართველობაში. გარდა ამისა რეზოლიუციამ ინგლისწინააღმდეგ მთავრობის სრულ პასუხისმგებლობას საკანონმდებლო კრების წინაშე.

ᲐᲤᲠᲘᲙᲐ

რატომ არ უნდა დაუბრუნდეს ირაქი ოსმალეთს

ლონდონი, 7 სექტემბერი. „მანჩესტერ გარდიენი" ათავსებს ციფრებს, რომელიც ამტკიცებს, თუ როგორ დიდია ინგლისის საკუთრო ინტერესები მის მიერ შექმნილ სამეფოში—ირაქში. ინგლისის ქვეშევრდომთა დიდი ნაწილი იმყოფება ირაქის მთავრობის სამსახურში. ეს ქვეშევრდომები დაჰკარგავენ თავიანთ ადგილებს იმ შემთხვევაში, თუ ირაქი თხმალეთს დაუბრუნდა. შემდეგ ირაქის 3-იდე ბანკი, ბაღდადის ორი მთავარი სტამბა, და 4 ყოველდღიური გაზეთი ინგლისელების ხელშია.

დაალბატის საირიგაციო კომპანიის და ინგლის-სპარსეთის და ოსმალეთის ნავთის კომპანიის სამსახურში მხოლოდ და მხოლოდ ინგლისელები იმყოფებიან. ასეთივე მდგომარეობაა ყველა სხვა ევროპიულ წარმოებებში. „ყველანი—ამბობს გაზეთი—დაჰკარგავენ ასეთ პრივილეგიერ მდგომარეობას, თუ ირაქი თხმალეთს დაუბრუნდა".

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ

ფრანგების დამარცხება

ბერლინი, 9 სექტემბერი. ინგლისის ოფიციალური დეპეშის თანახმად, საფრანგეთის რაზმს, რომელიც გგზავნილ ? იყო სუეიდის გარნიზონის დასახმარებლად, გზა გადაუკრეს დრუზებმ, ზემოარტყეს ალყა და სავსებით გაანადგურეს. სუეიდის გარნიზონმა ბორჩილება გამოაცხადა.

საბჭოთა მფრინავები იაპონიაში

საბჭოთა მფრინავების საპატივცემლოდ

ტოკიო, 9 სექტ. საბჭოთა მფრინავების საპატივცემლოდ გაიმართა დიდი პროლეტარული მიტინგი, რომელსაც ერთად დაესწრო ნუშათა ორგანიზაციების 400-დე ხელმძღვანელი, რომლებიც წარმოადგენდენ 50,000 შეკავშირებულ მუშას.

მრავალი მუშები არ შეუშვეს დარბაზში პოლიციის რაზმებმა. მიტინგის თავმჯდომარე კინდი მატოხავი მიესალმა საბჭოთა მფრინავებს [illegible] ორგანიზაციების სახელით.

ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲛᲝᲫᲠᲐᲝᲑᲐ

საბჭოთა-აფრიკის იუსტიციის მინისტრი მეზღვაურთა გაფიცვის შესახებ

ლონდონი, 9 სექტემბერი. რეიტერის საადგენტოს ატყობინებენ კრეტორიიდან (სამხრეთ აფრიკა), რომ იუსტიციის მინისტრი ამომრჩეველების წინაშე ვამოვიდა სიტყვით, რომელშიაც შეეხო მეზღვაურთა გაფიცვას და განაცხადა, რომ ამ საგაფიცვო მოძრაობას აქვს საერთაშორისო ხასიათი და ამიტომ არ უნდა ვიკონიოთ იმედი, რომ საბჭოთა-აფრიკის თავრობა გაუმკლავდება მას. მინისტრი ფიქრობს, რომ გაფიცვა გამოწვეულია გემების მეპატრონეების მიერ, რომლებიც მილიონებს იგებენ და მიუხედავად ამისა, სამართლიანად მიიჩნიეთ ერთი გირვანქა სტერლინგის დაკლება მეზღვაურთა სამუშაო ხელფასზე. ეს კონფლიქტი, მინისტრის აზრით, ამტკიცებს, რომ აუცილებელია გემების სახელმწიფოს ხელში გადასვლა.

ᲧᲕᲘᲗᲔᲚ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲐᲨᲘ ᲠᲣᲡᲔᲗᲘ

გერმანელ პლანერისტების მეოთვეა საკავშირო საპლანერო შეჯიბრებაზე

მოსკოვი, 8 სექტ. საბჭოთა კავშირის ავიოქიმმა გერმანიის სასპორტო საზოგადოებას ფრანკფურტში გაუგზავნა მოპატიჟების ბარათი და წინადადება მისცა გერმანელ პლანერისტებს მონაწილეობა მიიღონ საპლანერო შეჯიბრებაში, რომელიც გაიმართება ყირიმში და ფეოდოსიაში.

ᲐᲛᲮ. ᲙᲘᲢᲠᲝᲕᲡᲙᲘ ᲒᲐᲗᲝᲛᲘᲨᲘ

ბათომი, 10 სექტემბერი. 10 სექტემბერს ბათომში ჩამოვიდა საბჭოთა კავშირის და უკრაინის ს. ს. რესპუბლიკის ცაკის თავმჯდომარე პეტროვსკი, რომელსაც თან ჰამოჰყვენ სრულიად უკრაინის პროფკავშირთა საბჭოს მდივანი ეუმიროვი და უკრაინის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე სერპიჩენკო.

მისალმებების შემდეგ სტუმრები ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან გაემგზავრენ ბათომის სამრეწველო დაწესებულებების დას თვალიერებლად. დაათვალიერეს ქიმიური და ბიდონის ქარხნები. სტუმრებმა დაათვალიერეს აგრეთვე ჩაის პლანტაციები ჩაქვაზი და ბატონიკური ბაღი.

იმავე დღეს საღამოს 10 საათზე პეტროვსკი თავის თანამგზავრებთან ერთად გაემგზავრა ბაკომიდან.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

ᲗᲕᲘᲗᲛᲤᲚᲝᲑᲔᲚᲝᲒᲘᲡ ᲛᲬᲐᲚᲐᲗᲔᲑᲘᲡ ᲛᲡᲮᲕᲔᲠᲕᲚᲗᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐ

(1905—29 აგვისტო.—11 სექტემბერი—1925)

დაუვიწყარი დღე

11 სექტემბერი, ძველი სტილით 22 აგვისტო, დაუვიწყარი დღეა ამერ-კავკასიის და განსაკუთრებით თბილისის პროლეტარიატისათვის.

რევოლიუციის განთიადისას, ამ ოცი წლის წინეთ, სახელდობრ 1905 წელს 11 სექტემბერს (ახ. სტილით) მეფის ჯალათებმა ყოფილ ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში დღეგარეს მუშათა სისხლი.

9 იანვრის სისხლისღვრას ლენინგრადში დაემატა 29 აგვისტოსი თბილისში.

ამ დღეს მუშების საუკეთესო ნაწილი ქალაქის დარბაზში შესულიყვნენ იმის შესახებ, თუ როგორ მოეღოთ ბოლო ეროვნული შუღლისთვის, რომელსაც სთესდა მაშინ თვითმპყრობელობა ორ ერთა: სომეხ-თათრთა შორის.

რომ რევოლიუცია ჩაეტრო, რომ მუშათა კლასის ყურადღება მოეშორებინა რევოლიუციონური მოძრაობისაგან, თვითმპყრობელობა აწყობდა სისხლისღვრას ეროვნულ ნიადაგზე. მოწვეულ მუშები ებრძოდენ ამ პროვოკაციას.

1905 წლის 29 აგვისტოს, როცა უიარაღო მუშების მოწვეული ნაწილი მსჯელობდა ქალაქის თვითმართველობის დარბაზში, მათ შემოესივნენ გამხეცებული ყაზახები და დაუშინეს ტყვია.

სამნელი ტრაგედია დატრიალდა დარბაზში. ჯალათები არ ინდობდენ არავის...

ჩვენ ვკვლევით ქალაქის დარბაზი, ეზო, ახლო ქუჩები... ამ სამნელ ტრაგედიის დროს მოკლულ იქნა 60-დე, დაჭრილი 300-დე ქალი და კაცი.

მთელი ღამე ფურგონებით გადაგზავნდათ მკვდრები და დაჭრილები საავადმყოფოებში.

პროლეტარიატის ოჯახში კვლავ გაისმა გლოვის ზარი. მაგრამ ამ სასხლის დენაში იქედებოდა პროლეტარიატის ძალა, მტრის ტყვიის გუგუნში გროვდებოდა შურისძიების ტალღები. ჩვენი რიგებიდან მოწყვეტილ ამხანაგების ადგილს იკავებდა ათასი და ათი ათასი მებრძოლი...

ამ ეკლიან გზით, აუარებელი მსხვერპლებით ჩვენ მივედით ოქტომბრის რევოლიუციამდე.

და დღეს, როცა დედამიწის ერთ მეექვსედ ნაწილზე უკვე გამარჯვებულია შრომა, ჩვენ არ შეგვიძლია არ მოვიგონოთ ის აუარებელი მსხვერპლები, რომლებიც შეეწირენ ამ ბრძოლას და რომელთა თავდადებულმა ბრძოლამ ჩვენ მოგვცა დიდი ოქტომბერი.

თბილისის აღმასკომი 11 სექტემბერს, ამ საშინელი ტრაგედიის ოცი წლის თავზე, მართავს სხდომას ამ დარბაზში, სადაც დაინთხა თბილისის მუშათა სისხლი, და არქმევს ამ დარბაზს 1905 წლ. 11 სექტ. (29 აგვისტო) დაღუპულ ამხანაგების სახელს.

დღეს, სადღამოს 6 საათზე, თბილისის აღმასკომის დარბაზში მოწვეული არიან ახლანდელ საბჭოს წევრები და ყველა ის პირნი, ვინც იყო ამ საშინელი ტრაგედიის მოწმე.

ამ დღეს უნდა ვსცეთ პატივი დაღუპულ ამხანაგების ხსოვნას და სათანადოთ აღვნიშნოთ ის.

თბილისის აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. სუხიშვილი.

1905 წლის 29 აგვისტო

დღეს შესრულდა 20 წელიწადი მას შემდეგ, რაც თვითმპყრობელობის ჯალათებმა თბილისის საბჭოს დარბაზში შუაღამისას დაკლიტეს 60-ზე მეტი მუშა და 100-ზე მეტი დასახიჩრეს.

1905 წელს 29 აგვისტოს თბილისის საბჭოს ხმოსნების სხდომაზე იდგა საკითხი ბაკოს სომეხ-თათრებს შორის თვითმპყრობელობის ხელმძღვანელობით მოწყობილი სისხლის ღვრის გამო დაზარალებულთა დახმარების შესახებ. მიზნი რევოლიუციონური მოძრაობა როგორც მთელ რუსეთში, აგრეთვე ეს, თბილისშიაც ალარ ეტეოდა ვიწრო ჩარჩოებში, იგი თანდათან ფართოვდებოდა—ფართოვდებოდა და უკადდა საფრთხეს, განადგურებას თვითმპყრობელურ და ბურჟუაზიულ წესწყობილებას და გზას უკაფავდა. მუშათა კლასის ნატონობის დამყარებას.

თბილისის მუშათა კლასმა კარგად იცოდა, თუ ვისი დახმარება უნდოდა მაშინდელ ქალაქის ხმოსნებს. რა თქმა უნდა ისინი დაეხმარებოდენ ბურჟუაზიას და არა მუშებს. ეს კარგად ჰქონდათ მუშებს გათვალისწინებულ-შეგნებული და ამიტომ გადასწყვიტეს პროტესტის გამოცხადება. ამ მიზნით 29 აგვისტოს საღამოდანვე ყველა უბნებიდან იწყეს თავის მოყრა ეროვნის მოედანზე და ამის მახლობელ ქუჩებზე. მთავრობასაც არ ეძინა, ისიც ყურიდა თავს პოლიციელებს, ჟანდარმებს. ყაზახებს და ზეკრა გასავალ-შემოსავალი ქუჩები. საბჭოს შენობის ყველა კარები მაგრად იყო ჩაკეტილი. ქალაქის მოურავი ბატოხი ვერმანშეევი და გამგეობის წევრები გენერალ-გუბერნატორთან იყვნენ სათათბიროთ. მოგროვილ მუშებმა გადწყვეტეს კარების დამტვრევა და კარების გახსნა. ასეც მოიქცნენ. მიუხედავათ პოლიციმეისტერის მოთხოვნილებისა, რომ დარბაზი დაეტოვებიათ მუშებს, მუშებმა „ძირს თვითმპყრობელობა", „გაუმარჯოს რევოლიუციას" ძახილით უპასუხეს. თვითმპყრობელობამაც უპასუხა მუშებს; შემოსავალ კარებიდან ყაზახებმა კრებას დაუშვეს თოფების სროლა და ამოქლიტეს 60-ზე მეტი და დასჭრეს-დასახიჩრეს 100-ზე მეტი მუშა, ხოლო ვინც ცოცხალი გადარჩა, ყველა დაატუსაღეს.

ერთმა ნაწილმა მუშებისა გაანგრია სახურავთან კარები, გაძვრენ სახურავზე, ზოგმა მოასწრო სახურავიდან სახურავზე გადასვლა-გადახტომა და ამ რიგათ უვნებლად გადარჩენა. ჟანდარმებმა ეს მალე შეამჩნიეს, დაუშინეს ტყვია და სახლების სახურავებიდან შუალამისას გულ-განგმირული რევოლიუციისათვის თავდადებულ მუშების გვამები ცვიოდა ქვაფენილზე. ყაზახები, ჟანდარმები და პოლიცია თოფი-რევოლვერის გარდა ხმალსაც არ ივიწყებდა უიარაღოთ შეკრებილ მუშებთან ბრძოლაში და 10-ამდე მუშას მოაგდებიეს ზოგ ფეხი და ზოგს თავი.

რაზე თათბირობდენ ამ დროს გამგეობის წევრები მოურავის მეთაურობით ვენერალ-გუბერნატორთან, აშკარაა შედეგებით. შედეგი კი ფნახეთ რა იყო. და თუმცა ბატონმა ვერმანშეევმა რამდენიმე წლების შემდეგ რაღაცა დასწერა თავის გასამართლებლად, მაგრამ დაღვრილმა სისხლმა აბ დაუჯერა. ის ადუღდაზვავდა, დასწვა-წალეკა თვითმპყრობელობა-ბურჟუაზია, ეროვნის მოედანს უწოდა თავისუფლების მოედანი და მე ვფიქრობ დღეს, 20 წლის თავზე მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა საბჭომ დახოცილ-დაჭრილ დასახიჩრებულთა მოსაგონებლად-სამახსოვროდ უნდა დაარქვას ძველი საბჭოს დარბაზს, 1905 წ. 29 აგვისტოს დახოცილ-მუშების სახელობის დარბაზი.

მათ ეს დაიმსახურეს.

სანდრო ფარნიევი.

1905 წლის პრესის გამოკაზილი

ბოლშევიკური „პროლეტარიატის ბრძოლამ" 29 აგვისტოს ამბების გამო გამოსცა ცალკე დამატება, საიდანაც შემოკლებით მოგვყავს შემდეგი:

„ქალაქის თვითმმართველობის დარბაზი რამდენიმე დღე პოლიტიკურ აგიტაციის ასპარეზად გადაიქცა. აქ იკრიბებოდნენ თითქმის ყოველ საღამოს ადგილობრივი მუშები და საზოგადოების ის ნაწილი, რომელსაც თავისუფალ სიტყვის მოსმენა კიი ხანია სწყურიოდა. ამ კრებებზე ლაპარაკობდნენ მეფის მთავრობის უვარგისობაზე და მის განადგურებას ყველა ერთხმად ითხოვდა.

მთავრობა უყურებდა ყველა ამას და სდუმდა...

ბევრს ეგონა, რომ მთავრობა შეიდრკა, წინააღმდეგობის თავი აღარა აქვს და ძალაუნებურად დაუთმო ხალხს სიტყვის და კრების თავისუფლებაო; მაგრამ ასე ეგონათ მხოლოდ გულუბრყვილობს, რომელებიც თვითმპყრობელობას კარგად არ იცნობენ.

„თავისუფლება" 25 აგვისტოდან დაიწყო. ამ საღამოს ქალაქის „მამებს" კავკასიაში ერობის შემოღებაზე უნდა მოელაპარაკნათ. ეს გაიგეს სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციებმა („უმცირესობისამ" და „უმრავლესობისამ") და გადასწყვიტეს კრებაზე დასწრება, რასაკვირველია სხვადასხვა განზრახვით. თვითმართველობის დარბაზში თავი მოიყარა 2.000 მუშამ. ეს არ ეპიტნავათ „მამებს" და დარბაზი მიატოვეს. დარჩა ზოგიერთი უფრო „გულადი", მაგრამ ისინიც შორიდან უთვალთვალებდნენ „უკანონო" კრებას.

ხმოსნების გაპარვამ კრება ვერ ჩაშალა. ხალხმა აირჩია თავმჯდომარე და შეუდგა კითხვის გარჩევას.

მეუმცირესეთა წარმომადგენელმა წაიკითხა რეზოლიუცია, მიღებული მათ მეორე კონფერენციაზე. მეუმრავლესეთა ორატორებმა გამოსთქვეს ის აზრი, რომ ერობას ბოიკოტი უნდა გამოუცხადოთო, როგორც კონტრ-რევოლიციონურ მოგლესს. კრებამ გასტანა 4-საათამდე და მშვიდობიანად დაშალა.

ასეთ შემდეგ თითქის ყოველ ღამ იკრიბებოდა 200—300 კაცამდე, მსჯელობდნენ თავისუფლად და პოლიციას არც ერთხელ ხელი არ შეუშლია, იყო სულგანაბული და იცდდა.

ასე გასტანა 29 აგვისტომდე.

ამ დღეს ხმა გავარდა, რომ ქალაქის „მამებმა" სახელმწიფოს სათათბიროზე უნდა „ითათბირონ" და მუშებისაც იწვევენო. საღამოს 8 საათზე საბჭოს დარბაზთან 2.000—2.500-მდე ქალმა და კაცმა მოიყარა თავი. უმრავლესობის მუშები შეადგენდნენ, რომლებსაც „უმცირესობის" ორგანიზაცია ხელმძღვანელობდა. კარები დაკეტილი იყო; მუშებმა შეამტვრიეს და შევიდნენ. და რაკი „ძმები" ახლაც არსად გამოჩნდნენ, კრებამ გადასწყვიტა ბაქოში მომხდარ ამბებზე ელაპარაკნათ.

სულ ნახევარ საათს არ გაუვლია, რომ დარბაზში პოლიციელი შემოვიდა და გენერალ-გუბერნატორის სახელით განაცხადა:—„დაიშალეთო". ალელვებულმა ხალხმა შესძახა: „ძირს პოლიცია, ძირს თვითმპყრობელობაო".

პოლიციელმა მიაშურა კარებისაკენ; მას გაჰყვა მცირე ნაწილი კრებისა. აქ თავმჯდომარემ კრება გაამბნევა და განახლდა მსჯელობა. გაიარა კიდევ 15 წუთმა და შენობას 400—500 ყაზახი შემოერტყა ირგვლივ, და დარბაზშიაც შევიდეს გამეცეტულები.

ხალხმა დაინახა თუ არა ყაზახები, შემოჩოჩქოლდა და წამოსვლა დაპირა. ამ დროს იგრიალა „ხალპმა" ამ სახიჩარამა „ომმა" გასტანა 40 წუთამდე. მოკლულია 60-მდე ქალი და კაცი, დაჭრილთა რიცხვი არაა გამოკვლეული. ამხობენ სამასამდეოა, მათში ბევრი სასიკედილოთაა დაჭრილი. ასე დაიწყო თვითმპყრობელობამ „რეფორმები" კავკასიაში...

ამ დრამის შემდეგ 1 აგვისტოს მეუმცარესეთა კომიტეტმა ფურცელი გამოუშვა, სადაც აქ ხოცვა-ჟლეტის ისტორიაა აღერილი და მისი მიზეზებია დასახელებული. ფურცელი ასე თავდება: „ძირს ვერმანეფი". რატომ „ვერმანეფი ძირს" და არა ის დედა-ბოძი, რომელზედაც ვერმანეფი და საზოგადოდ ბურჟუაზიის დაბაცველები ეყრდნობიან ბინერეფების დროს. ხუთ თე პროლეტარიატის ლოზუნგი ვერმანეფის ძირს ჩამოგდება უნდა იყოს, გინა სოციალ-დემოკრატიამ ქალაქის თავის და მისი „სტეროოფ ბის" ჩამოგდება უნდა დაისახოს მიზნად ამ რევოლიუციის ხანაში. ნუ თუ პროლეტარიატის პარტია ამ ფვრილმანებზე უნდა ხერ. დავდებოდეს, ეიღაც ვერმანეფებზე უნდა მიიტანოს იერიში, მაშინ, როცა თვითმპყრობელობა ხელუხლებელია.

მთავრობის მხეცურ ელეტას შეშებმა ერთი დღის გაფიცვით უპასუხეს. გაფიცვამ შესამჩნევად ჩაიარა. პირველ სექტემბერს ქალაქის მაჯის ცემა შეჩერებული იყო.

29 აგვისტოს მოკლულთა ვინაობა

(მაშინდელი ოფიციალური ცნობების მიხედვით)

თაქთაქიშვილი აღექსი, გელაძე ივანე, ლიპარიანი მიხეილ, ვართანოვი ბარბალე, ინაევი სარქის, ტყეშელაშვილი ანტონ, შახნაზაროვი თამარ, ფისნოვი ევა, ჟულბანოვი დორა, კოპრანსკაია ევგენია, ზბუტოვი ალექსანდრე, ქოქიაშვილი ისაია, ჩხიკვაძე ვასო, ბელიძე ნიკოლოზ, გვაზოვი კონსტანტინე, ჩოხელიძე, კახეთელიძე კირილე, ერზინკიანც არისტაკ, მირზოევი ივანე, კორლანოვი ალექსანდრე, უცნობი კაცი, ტოროშელიძე პავლე, დარახველიძე ხარიტონ, ზუბაიშვილი დარჩო, ვასილიევი ნიკოლოზ, ბიბილაშვილი სანდრო ალექსის ძე, ლობანიძე ივანე ქაიხოსროს ძე, აკოპოვი ოგანეზ ემელიანის ძე, თალაკვაძე პანტელეიმონ იასეს ძე, სოლოდუხეკი ანტონ ვლადიმერის ძე, დურგელი სიმონ სტეფანეს ძე, კონცევიჩი პეტრე ბიკენტის ძე, ბაიანდურიანი ერვანდ ზაქარიას ძე, ენუქიძე სოლომონ გიორგის ძე.

დაჭრილი იუვნენ

(ამაზინდელი ოფიციალური, არა სრული ცნობით)

კოგოშიძე ესტატე ქრისტეფორისძე, ლიტრიევი ალექსანდრე გრიგოლის ძე, ამირაჯანი ალექსანდრე პეტრეს ძე, ჯავახიშვილი სტეფანე ზურაბის ძე, ეგაშვილი მიხეილ აბრამის ძე, ჯავახიშვილი პავლე გრიგოლის ძე, კვირიკაძე კონსტანტინე დავითის ძე, ტერ-გრიკურიანი ამბაკო მარტიროსის ძე, ბოგავა მიხეილ ილარიონის ძე, ევსეევი სეგრი გაბრიელის ძე, ბავთასი ილიკო ლავრენტის ძე, ჰოპვიი პროზორი პეტრეს ძე, ტულეგა ლუკა კარპის ძე, კეკენაძე ქრისტეფორე კონსტანტინეს ძე, უწინაული ივანე შიოს ძე, ჯობაძე, პოლიკარპე ლუკას ძე, სოფაქსიან არმენაკ მელიქ ედის ძე, ხორელიძე ვასილი პეტრესძე, თვალეკრელიძე ზაალ ფილიპეს ძე, ბალუსტოვ ალექსი ავეტისის ძე, რევაზიშვილი. ალექსანდრე არტემის ძე, ლეკაშვილი გიორგი ალექსის ძე, პანტალიან აკოფ გრიგოლის ძე, მიხაილოვი ვლადიმერ ნიკოლოზის ძე, კერეკალიძე ვასილ, გიორგაძე, ბოგდანაძე დავით დავითისაძე, ბეიფარიანი პლატონ სოლომონისაძე, გოლეთიანი ანდრია გაიხის ძე, მრიმანოვი ანნა მოსეს ასული, უცნობი კაცი.

სუფრაულაძე სერგო, პარკაძე სტეფანა, კლიმანავი სიმონ, თათარაძე პავლე, საღირაშვილი კონსტანტინე, ვარენლაძე ვანო, ხუდოშვილი გიორგი, ვლადიმიროვი მიხეილ, ტერ-სიდამონიანც არმენ, ლაშხი მიხეილ ჩერნიავეი ვალენტინ, კურგიკოვი ანდონისრაელიან აკოფ, ხუსურიაული ვანო, პილუკაძე სოლომონ, ხორიშვილი გიორგი, პოლოსიანც არსენ, მაკეტუმოვი სანდრო, ტორტაძე ალექსანდერ, ზერშოვი გრიგოლ, ღვინაძე ეპიფანე, ქოლოშვილი სამსონ, ქარცევაძე მიხეილ, ტოგიეი ილია.

თბილისის აღმასკომის პრეზიდიუმი ამცნებს ამხანაგებს, რომ 11 სექტემბერს, საღამოს 6 საათზე თბილისის აღმასკომის დარბაზში

შესდგება

აღმასკომის პლენუმის საგანგებო სხდომა

მეფის ჯალათების მიერ 1905 წ. 11 სექტემბერს (29 აგვისტოს ძველი სტილით) ყოფილ ქალაქის თვითმმართველობის დარბაზში დახოცილ მუშების 20 წლის თავის აღსანიშნავად.

დღის წესრიგი:

1) მოხსენება 1905 წ. 11 სექტემბერს (ძველი სტილით 29 აგვისტო) მომხდარ სასხლიან ამბების შესახებ. მოახსენებელი ამხ. მ. კახიან

...ამი წელი ზემო-აჭარის ჰიდროელექტრო სადგურის მუშაობის დაწყებიდან

ბრძანება

ზაჰესის სამუშაოთა მუშაკებისადმი

...ეს, 10 ენკენისთვეს, შესრულდა ...შლიწოდი მას შემდეგ, რაც ...ოველოს დედა ქალაქი — თბილისი პროლეტარიატმა გრანდიოზული კვირეულის მოწყობით საძირკველი ჩაუყარა იმ დიდ საქმეს, რომელიც ჩვენ ყველანი ვიმსახურებით ...ად და რომელიც კეთდება საქართველოს რეპუბლიკის და საბჭოთა რუსეთის რეპუბლიკების მთელი კავშირის საკეთილდღეოდ.

...ულოცავ რა ამ დღეს „ზაჰესი"-ის ...ა მუშა-მოსაამსახურეთ, უფროსობას, მუშკომს, სამმართველოს, გამგეობას ადგილკომებს და ზაჰესში ...ემაე ყველა ორგანიზაციებს — ...ეშენებული ვარ, რომ ეხლა, ...ესაც 3¼ მძიმე მუშაობისა

მუშაოგის მიმდინარეობა „ზაჰეს"-ზე

(საუბარი ბ. ბიბინაიძესთან)

...ენი გაზეთის თანამშრომელთან ...ბრის დროს „ზაჰესი"-ს სამუშაოთა უფროსმა ინჟ. ბ. ჭიჭინაძემ გამაცნო, რომ აგვისტოს განმავლობაში და სექტემბრის პირველ რიცხვებში ზემოაგვალის საამშენებლო ...ობა წარმატებით მიმდინარეობდა.

...ეშობის მთავარ დარგებში მდგომარეობა ასეთია:

კაშხალი.

...ბაზის და კლდის სამუშაოები ქვაბულის გასაკეთებლად სავსებით ...ამთავრებულია. დატინობებულია ...ოვე ქაშხალის ტინობის ქვედა ...ელი, რომლითაც თავდება ქაშხალის ფლიუტბეტი. აგვისტოს დამლევიდან დაიწყო თვით ფლიუტბეტის და ქაშხალის სანიპირო კედლის ბურჯების სატინობო წყობა. ...ქაშხალის საფუძვლის აგების საქმეში დღემდე შესრულებულია სატინობო წყობის 300 კუბიკური საჟენი. ყოველ დღე-ღამეში გაკეთებულია 30 კუბ. საჟენი სატინობო წყობა. განზრახულია სატინობო წყობა ქაშხალზე ყოველ დღე-ღამეში გაკეთებული იქნეს 40 კუბ. საჟენამდე.

...ლდე ქაშხალის საფუძველში, რომელიც ამჟამად უკვე ამოთხრილია მთელი ქაშხალის სიგრძეზე, ფრიად კარგი ღირსების აღმოჩნდა, როგორც მოსალოდნელი იყო წინასწარი გამოკვლევის და ბურღვის მიხედვით. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის, რომ კლდის ფენების წყობა ამდენად ხელსაყრელია, რომ ყოველად შეუძლებელია ქაშხალის საძირკველში წყალმა გაეთნოს.

გარდა ამისა კლდის ფენების ასეთი წყობა ქმნის ბუნებრივს, საფუძვლებივით თანდათანობით ამაღლებულ ზეკაპარს, რასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს ქაშხალის გამძლეობისათვის.

სექტემბრის და ოქტომბრის პირველი ნახევრის განმავლობაში ზაჰესის ქაშხალის საძირკველის ჩასაყრელად სატინობო სამუშაოები დამთავრებული იქნება, თუ ხელი არ შეუშალა დიდმა წყალდიდობამ, რაც არაჩვეულებრივ მოვლენად უნდა ჩაითვალოს ამ პერიოდისათვის, შემდეგ სამუშაოების მიმდინარეობას ვერ შეაფერხებს წყალდიდობაც კი.

არხი და არხის სათავე

არხი და მისი სათავე სავსებით გათხრილი დაა ხლოვებით არხის სიგრძის 30 პროც. დატინობებულია არხის ძირის და გვერდების დატინობება, რომელიც ზაფხულის სიცხეების გამო შეწყვეტილი იყო, განახლებული იქნება 15 სექტემბრიდან.

ელექტრო-გადაცემის ხაზების ანძები

ზაჰესიდან-დიდუბემდე და აქედან ნაძალადევით-ავლაბრამდე ელექტრო-გადასაცემი ანძები უკვე სავსებით დადგმულია და გაჭიმულია ფოლადის ტრასსი.

ამ ჟამად მთავრდება ელექტრო გადამცემების მოწყობა დიდუბიდან საბურთალომდე-ვერის ხიდის მახლობლად.

ქვესადგურები და სატრანსფორმატორო ბუდეები

ცენტრალური, დიდუბის და ნაძალადევის ქვესადგურების საგურო წყობა, სატინობი და რკინის სამუშაოები თითქმის 10 პროც.-ით დამთავრებულია. ეხლა სწარმოებს მუშაობა შენობებს შიგნით და მზადება ტრანსფორმატორების ბონტაჟისათვის.

ამჟამად მიმდინარეობს პირველი ათი სატრანსფორმატორო ბუდის მონტაჟი (მუშაობას აწარმოებს „ელმაშტრესტი"), მალე დაიწყება შემდეგი 10 ბუდის მონტაჟიც.

ეს ბუდეები მათი მონტაჟის დამთავრებისთანავე გადაეცემა საექსპლოატაციოდ ელექტროს მომწესრიგებელ სამმართველოს პირველი ელექტროსადგურის საჭიროებისათვის.

ამგვარად, „ზაჰესის" სამუშაოები საერთოდ წარმატებით მიმდინარეობენ, და თუ ფინანსიური დაბრკოლებას ადგილი არ ექნა, რასაც მუშაობა სამ სტადიაში მეტად ცუდი შედეგები მოჰყვებოდა, შრომის და თავდაცვის საბჭოს მიერ დაწესებული ვადაზე — ე. ი. არა უგვიანეს 1926 წლის შემოდგომისა, ზაჰესი ამუშავდება.

მთავარი კაშხალის ძვაბული, რომლის საბოლოო მიღება მოხდა გუშინ.

...ეშის ბურჯების სატინობო წყობა. ...აშხალის საფუძვლის აგების საქმეში დღემდე შესრულებულია სატინობო წყობის 300 კუბიკური საჟენი. ყოველ დღე-ღამეში გაკეთებულია 30 კუბ. საჟენი სატინობო წყობა. განზრახულია სატინობო წყობა ქაშხალზე ყოველ დღე-ღამეში გაკეთებული იქნეს 40 კუბ. საჟენამდე.

...ლდე ქაშხალის საფუძველში, რომელიც ამჟამად უკვე ამოთხრილია მთელი ქაშხალის სიგრძეზე, ფრიად კარგი ღირსების აღმოჩნდა, როგორც მოსალოდნელი იყო წინასწარი გამოკვლევის და ბურღვის მიხედვით. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის, რომ კლდის ფენების წყობა ამდენად ხელსაყრელია, რომ ყოველად შეუძლებელია ქაშხალის საძირკველში წყალმა გეთნოს.

გარდა ამისა კლდის ფენების ასეთი წყობა ქმნის ბუნებრივს, საფუძვლებივით თანდათანობით ამაღლებულ ზეკაპარს, რასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს ქაშხალის გამძლეობისათვის.

სათავის გვერდები სავსებით დატინობებულია და ამჟამად სწარმოებს ძირის და ზღუდეების დატინობება.

90 პროცენტით დამთავრებულია არხის სათავის რაბის (ზლიუზის) დატინობება.

საგენერატორო და ამწევი ტრანსფორმატორების შენობები

საგენერატორო შენობის საძირკვლის ჩაწყობა დამთავრებულია. ამ ჟამად სწარმოებს სატინობო და რკინა-სატინობო მუშაობა ტუბინების მილების მოსაწყობად.

მუშაობა სწარმოებს შეუზერებლივ დღე და ღამე. სულ შესრულებულია საგენერატორო შენობის საძირკვლისათვის 150 კუბიკური საჟენი სატინობო და რკინა ტინობის სამუშაოები.

ამწევი ტრანსფორმატორების შენობის აგება ჩქარი ტემპით მიმდინარეობს. უკვე სრულდება პირველი სართულის აგურების წყობა და სამუშაოები ამ ... ...

მატარებელი უნუსხოთ

8 სექტემბერს ვბრუნდებოდი შორაპნის მაზრიდან, სადაც გგზავნილი ვიყავი ცაკის მიერ. ჩემთვის უფრო დასამახარი იყო თბილისში ტყიბულით გამომგზავრება. სადგურზე მიველი მატარებლის გასვლის დროს. ჩემთან იყვნენ ამხ. ამხ. გაბრიჩაძე და ა. ჭყონია. მატარებლის გაეშვა, ...ამ გვარიანად დაიგვიანა.

მოთმინება გამოგველია. ეგრეთ წოდებული მატარებელი „მაქსიმ-გორკი" უნდა გასულიყო სად. ტყიბულიდან 5 ნახევარ საათზე. უკვე ცხრის თხუთმეტი წუთი იყო და სადგურზე ბაიბური არ ისმოდა. ბაქანზე ბევრი მგზავრები იყვნენ რომლებიც მოუთმენლად მოელოდნენ მატარებლის დაძვრას.

მე და ამხ. გაბრიჩაძე წავედით სადგურის უფროსთან, ჩვენ თავგზიანად ვკითხეთ მას: „მაქსიმ-გორკის" აქვს თუ არა მიმოსვლის გარკვეული მტკიცე წესი? რა ლაპარაკი უნდა, რომ აქვს, მაგრამ ის საეჭვოებული არაა მატარებელ „მაქსიმ-გორკისათვისაო" მიპასუხა მან. ჩვენ ვთხოვეთ სადგურის უფროსს ჩიქვაიძეს, რომ ეს სიტყვები ქაღალდზე დაეწერა და ხელი მოეწერა, მაგრამ უარი ვვითხრა, და თან დაუმატა: „თქვენ მე ხელს მიწოდთ მოვალეობის აღსრულებაშია; ჩვენ ვემორჩილებით ჩვენ პირდაპირ უფროსებს, და თქვენ კი ვინა ხართო".

ასე რომ 5 ნახევარ საათის მაგიერ მატარებელი ტყიბულიდან გამოვიდა 8 ნახევარ საათზე ადგილობრივი დროით. აქეე უნდა აღვნიშნო, რომ ჯერ მეორე ბარი მისცეს და 5 წუთის შემდეგ ორთქლმავალი მიუბეს.

სად. ქუთაისში ჩამოვედით ღამის 11 ნახევარ საათზე. რიონისაკენ უკვე გასულიყო თბილისში მიმავალთათვის მატარებელი. არ გვინდოდა შემდეგი დღის გაცდენა. დავიქირავეთ ეტლი, რომ მიგვესწრო რიონში ბათომიდან მომავალ საფოსტო მატარებლისათვის, მაგრამ ცდამ ფუჭად ჩაგვიარა; მატარებელმა გაგვისწრო. მოგვიახდა დაცდა დილის 6 საათამდე. ასეთ მდგომარეობაში ჩაველ მოქ. ჩიკვაიძემ რამდენიმე თეული მგზავრი ბავშვებიანი ქალები, რომლებსაც სადგურ ქუთაისში მოუხდათ ღამის თევა.

მაგრამ ეს კიდევ არ გვაკმარა მოქ. ჩიქვაიძეს; მას ქუთაისში გამოეგზავნა დეპეშა რკინის გზის საგანგებო კომისიისათვის, რომ გამოერკვიათ ჩვენი ვინაობა, რაც აგენტმა შეასრულა.

დეპეშაში იყო ნათქვამი, რომ „ორი უცნობი შემოიჭრა ჩემ კაბინეტში და შეურაცხყოფა მომაყენა"-ო, ე. ი. „გალმა წამოგვედავა, რომ გამოლმა დარჩენოდა". ვეკითხები რკინის გზის სამართველოს: კანონიერად მოიქცა მოქ. ჩიკვაიძე, რომელმაც განაცხადა, რომ Поезд отправлю по—возможности-ო, თუ არა?

ყველა მატარებლებისათვის საგალდებულოა თუ არა მიმოსვლის ნუსხა, თუ სადგურის უფროსის ნებასურვილზეა დამოკიდებული მისი შესრულება?

ამბობენ მოქ. ჩიქვაიძეს დიდი მფარველი ხელი ჰყავსო. მე არ ვიცი ეს ცნობა რამდენად მართალია, მხოლოთ ცხადია, რომ ასეთ პირებს მაგარი ლაგამი უნდა ამოედვას სხვების სამაგალითოდ.

ქ. ხომერიკი.

ქრონიკა

— **მაგნებლებთან ბრძოლა.** საქ. სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა გადასწყვიტა 975 ათასი მან. მომავალ წელში სხვადასხვა მაგნებლებთან ბრძოლის საწარმოებლათ.

— **მეფუტკრეობა.** მიწად-მოქმ. კომისარიატის მეფუტკრეობის ბიურომ ს. ოფუში (ბაღდადის რაიონი), მოაწყო მეფუტკრეობის მოკლევადიანი კურსები, რომელიც დაამთავრა 58 მსმენელმა.

— **თესლის დამზადება.** საზ-ბა „აბრეშუმის" ცნობით წრეკანდელ მოსავლიდან საქართველოში დამზადებული იქნება 80 ათასი კოლოფი აბრეშუმის თესლი.

— **საქონლის ჭირის** მოსპობის გამო ამ დღეებში გომბორის რაიონში მოიხსნება კარანტინი (გაიხსნება გზები).

— **შრომის კოლექტივები.** შრომის სა. კომისარიატი პროვინციებში აწყობს რამოდენიმე შრომის კოლექტივს.

— **შახამრეწველობა.** მიწად-მოქ. კომისარიატმა მოახდინა დიღომის, გორის და აგლაანის შინამრეწველობის სახელოსნოების გამოკვლევა.

— **წარმოებათა დაზღვევა.** ამჟამად საქართველოში დაზღვეულია 6086 წარმოება-დაწესებულება და მეურნეობა.

— **უმუშევარი ქალები.** საქართველოს დამზღვევი სალაროები ამ ჟამად ფულად დახმარებას აძლევენ 975 უმუშევარ ქალს.

— **ბიდონების დამზადება.** ბათომის ბიდონის ქარხანამ აგვისტოში დაამზადა 88,661 ცალი ბიდონი.

— **ხაკლავი ხაქონელს** თბილისში შემორეკავენ თელავის, სიღნაღის, ყაზახის, ზუგდიდის, ახალციხეკის და ლეჩხუმის მაზრებიდან.

— **საკავშირო საგეგმო** კომისიის დადგენილებით მებამბეობის კომიტეტს, შებამბეთათვის დასარიგებლად ხორბალი უნდა მიეცეს 1 მ. 40 კაპ. ფუთი.

— **დროებით შრომის უნარდაკარგულებს** გაცდენილ დღეების ასაანაზღაურებლად აგვისტოში დამზღვევებ კასიდან მიეცათ 83,172 მან.

— **დასამარხ ფულად** დამზღვევ კასამ აგვისტოში დაზღვეულებზე გასცა 4142 მან.

— **ქვრივ - ობლებს** აგვისტოში დამზღვევ კასიდან დახმარების სახით მიეცათ 3172 მან.

— **რეკონვალესცენტებს** საქართველოს ცენტრალური კომიტეტი გადავიდა ახალ ბინაზე—კომინტერნის ქ. № 5 (ყოფ. სასახლის) მეორე სართულზე, დარაბა 1422.

— **აზერბაიჯანის განათლების კომისარიატმა** თურქულ მუშფაკში საქართველოს დაუთმო 3 ადგილი. თურქ მსურველებს პირობების გაგება შეუძლიათ საქ. განათლების კომისარიატში.

ხელოვნება

— **დღეს, წითელი არმიის ბალის** თეატრში — სარდლეთის დრამთეატრის შრომის კოლექტივის სრული ანსამბლის მე-5 გასტროლი ბ. ა. დენგერიოვის რეჟისორობით — ა. ტოლსტოის პიესა. „დეკდოფლის შეთქმულება" (ალექსანდრა თედორეს ასწავლი **და გრიგოლი** რასპუტინი) ინ ა | კ. საგ. ვაქრობის კომისარიატის საშუალებითაწყერმანიაში.

ITALIURMA SAZ-BA „ACHEB"

ქუთაისის კოლოფების ქარხანას შეუკვეთა 20 ათასი კოლოფის დამზადება აბრეშუმის თესლის საზღვარგარეთ გასატანად.

SABEJDO MANQANEBI

ა | კ. საგარეო-ვაჭრობის კომისარიატმა გამოიწერა საზღვარგარეთიდან 250 ცალი ხელით საბეჭდი მანქანა, რომელიც მიეცემათ ამს. სტრელეცკი წაიკითხავს ლექციას ამუნდსენის მოგზაურობის შესახებ ჩრდილოეთ პოლუსზე.

SAMSATVRO AKADEMIA

— **სანამუშო** გამოფენა გაიმართება სექტემბრის 20-ს, დაიხურება სექტემბრის 27-ს, სტუდენტ-მსმენელები ზაფხულზე შესრულებულ ნამუშევრებით უნდა გამოცხადდენ სექტემბრის 17-ს დილის 10—საათზე.

— **მისაღები** გამოცდები დაიწყება სექტემბრის 28-ს და გაგრძელდება 4—დღეს.

— **განცხადებები აკადემიაში** შესვლის შესახებ 10—სექტემბრიდან ალარ მიიღება.

— **ხუროთმოძღვრების განყოფილებაზე** შესვლის მსურველებმა გარდა ბატისა დამატებითი გამოცდები უნდა ჩაბარონ აგრეთვე მათემატიკაში.

...ეკონომიური ქრონიკა

ხე-ტყის სახელრი ქარხანა.

აჭარის სატყეო კომიტეტმა ხულოში მოაწყო ხე-ტყის სახელრი ქარხანა. მუშაობას დაიწყებს 10 სექტემბრიდან.

SASOFLO-SAMEURNEO SESXI SABANTOS.

ქუთაისის სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა სოფ. მესტიაში მოაწყო საკრედიტო ამხანაგობა 3000 მან. თანხით. ამხანაგობა დახმარებას გაუწევს შეღავათიან სესხით ულარიბეს სვანებს.

SAX. ZEURA. TEAL SABAJO.

დადგენ ილებით ბესენეკეთესეული საპნის ქარხანა გადაეცემა ზეთის და საპნის დამამზადებელ ტრესტს.

BAMBIS SAWEVNDO QARXNEBI

საქ. მებამბეობის კომიტეტი 15 სექტემბრისათვის დაამთავრებს ბამბის საწმენდი 3 ქარხნის აგებას.

ASOCIACIIS CHAMOCASXMA MANQANEBI

ამ დღეებში თბილისში მიღებული იქნება ჩამოსასხმი 3 მანქანა, რომელიც შეიძინა პოლიგრაფტრესტმა ა | კ. საგ. ვაქრობის კომისარიატის საშუალებითაწყერმანიაში.

IBALIURMA SAZ-BA „ACHEB"

ქუთაისის კოლოფების ქარხანას შეუკვეთა 20 ათასი კოლოფის დამზადება აბრეშუმის თესლის საზღვარგარეთ გასატანად.

SABEJDO MANQANEBI

ა | კ. საგარეო-ვაჭრობის კომისარიატმა გამოიწერა საზღვარგარეთიდან 250 ცალი ხელით საბეჭდი მანქანა, რომელიც მიეცემათ ამს. სტრელეცკი

...ეკონომიური ქრონიკა

საშინამრეწველო-სასარეწაო კოოპერაციის შესახებ

როგორც ჩვენს თანამშრომელს ...ეცნობეს, წარმოკავშირმა, ახლო მომავალში ამიერ-კავკასიაში სასარეწაო კოოპერაციის დროებითი ბიუროს მოწყობის შემდეგ, საკითხი შინამრეწველთა შესახებ დაისმება საკავშირეთ ბიუროს შეკნნის საკითხი პრინციპიალურად უკვე გადაწყვეტილია, მაგრამ ჯერ კიდევ არ არის გამორკვეული, თუ რომელ უწყებასთან იარსებებს ეს.

ამჟამად, მთლიანი ხელმძღვანელი ცენტრის და აგრეთვე საშუალების ...ბონლობის გამო, ფერხდება მთელ ...რიგ შინამრეწველთა ახალი არტელების მოწყობა.

მაგალითად, ახლო მომავალში აბრეშუმის სართავ მრეწველობაში ...ოწყობა შინამრეწველთა ორი არტელი. მეტყველთა არტელის წესდება უკვე დამტკიცებულია, მუშაობს უკვე ზაფხულზე შემდგარი სატყაო არტელი. მეტყველების ერთ არტელში, რომლის წესდება უკვე დამტკიცებულია, ითვლება დაახლოვებით 70 კაცი, ეს არტელი მუშაობენ ორთაბალაში.

წარმოკავშირთან არსებობენ მთელი რიგი არტელები, მაგრამ მათ მუშაობას აფერხებს საშუალებების უქონლობა. უკრედიტო მუშაობა შეუძლებელია.

კრედიტები ესაჭიროება სართავ არტელს მცხეთაში. კარგად მუშაობს, მაგრამ მაინც საჭიროებს დახმარებას შემაწებებელ ნივთიერებათა შემკრებ და დამმუშავებელი არტელი — „თრიმელი" (ორთაბალაში). არის აგრეთვე შინამრეწველთა სასარეწაო ამხანაგობა „ლეე" (თამბაქოს წარმოება) და ქიმიკოსთა პატარა არტელი.

წარმოკავშირის ხელმძღვანელობა ამ შინამრეწველთა ამხანაგობების მიმართ გამოიხატება მხოლოდ ინსტრუქციების მიცემაში. უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა ეს არტელები მუშაობენ თბილისში.

საქართველოში არის ფართო შესაძლებლობა საშინამრეწველო სასარეწაო კოოპერაციის განვითარებისათვის. სათანადო ხელმძღვანელობით და სათანადო ფინანსიური დახმარებით სასარეწაო კოოპერაცია ძალიან ადრე დადგება ფეხზე. დახმარება ესაჭიროება შინამრეწველობის ყველაზე უფრო გავრცელებულ დარგებს—მაუფლი—სართავ-აბრეშუმის-სართავ დარგებს. შინამრეწველთა აბრეშუმის ნაწარმოებებზე ამჟამად დიდი მოთხოვნილებაა შინაურ ბაზარზე. დიდი მოთხოვნილებაა აგრეთვე ხის დამამუშავებელ შინამრეწველთა პროდუქციაზე.

სანამ ჩვენს მრეწველობას ჯერ კიდევ არ შეუძლია დაკმაყოფილოს მოსახლეობის ყველა მოთხოვნილებები, კომპარტიის და საბჭოთა მთავრობის უკანასკნელი დადგენილებების თანახმად, შინამრეწველებს უნდა მიეექცეთ განსაკუთრებული ყურადღება.

...ეკონომიური ქრონიკა

ZE-TYIS SAXELRIO QARXANA.

აჭარის სატყეო კომიტეტმა ხულოში მოაწყო ხე-ტყის სახელრი ქარხანა. მუშაობას დაიწყებს 10 სექტემბრიდან.

SASOFLO-SAMEURNEO SESXI SABANTOS.

ქუთაისის სასოფლო-სამეურნეო ბანკმა სოფ. მესტიაში მოაწყო საკრედიტო ამხანაგობა 3000 მან. თანხით. ამხანაგობა დახმარებას გაუწევს შეღავათიან სესხით ულარიბეს სვანებს.

SAX. ZEURA. TEAL SABAJO.

დადგენ ილებით ბესენეკეთესეული საპნის ქარხანა გადაეცემა ზეთის და საპნის დამამზადებელ ტრესტს.

BAMBIS SAWEVNDO QARXNEBI

საქ. მებამბეობის კომიტეტი 15 სექტემბრისათვის დაამთავრებს ბამბის საწმენდი 3 ქარხნის აგებას.

ASOCIACIIS CHAMOCASXMA MANQANEBI

ამ დღეებში თბილისში მიღებული იქნება ჩამოსასხმი 3 მანქანა, რომელიც შეიძინა პოლიგრაფტრესტმა ა | კ. საგ. ვაქრობის კომისარიატის საშუალებითაწყერმანიაში.

IBALIURMA SAZ-BA „ACHEB"

ქუთაისის კოლოფების ქარხანას შეუკვეთა 20 ათასი კოლოფის დამზადება აბრეშუმის თესლის საზღვარგარეთ გასატანად.

SABEJDO MANQANEBI

ა | კ. საგარეო-ვაჭრობის კომისარიატმა გამოიწერა საზღვარგარეთიდან 250 ცალი ხელით საბეჭდი მანქანა, რომელიც მიეცემათ ამს. სტრელეცკი

მუშათა ცხოვრებიდან

მხეცური მკვლელობები ბაზაზირდა

(ხიხლის სამ. მილიციის და პროკურატორის საყურადღებოდ).

ამ მოკლე ხანში სისტემატიური ხასიათი მიიღო ცოლებზე მხეცურმა ნადირობამ და მათი სხეულის ბებუ...თებით ასო-ასო აკუწვამ. ა. წ. 5 სექტემბერს ლენინის უბანში ლოტკის მთაზე ვიღაც გათახსირებულმა და გალოთებულმა მებაღემ ალექსი გოგუაძ ღამის 12 საათზე ყელი გამოსჭრა თავის მძინარე ცოლს, მოაჭრა ძუძუ და მიაყენა რამდენიმე ჭრილობა. ცოლი ვერ შეურიგდა თავის ქმარს, როგორც ლოთს და გათახსირებულ კაცს. ამიტომ ქმარს ჩაუდენია მხეცური მკვლელობა ეს ქალი იყო მეცხრე ცოლი და არც ყოფილ წინა ცოლებს აყენებდა კარგ დღეს ეს მხეცი ადამიანი; მათაც ...ცემა-ტყეპით უმასპინძლდებოდა. ასეთ მკვლელობის მოწმე გავხდი კიდევ ა. წ. 17 აგვისტოს, ნიკოლაევის ქუჩაზე. ერთმა ასეთივე მხეც ადამიანმა, საოლქო სასამართლოს დარაჯმა, დილის 11 საათზე შუა ქუჩაზე მოჰკლა თავისი ცოლი. ეს კაცი იქამდის გამხეცებულიყო, რომ მოკლულს მთელი ფაშვები გარედ ჰქონდა გადმოყრილი და კიდევ მაინც უსულოდ დავარდნილ ქალს ბებუთს ურტყამდა. საერთოდ ასეთი მხეცების წინააღმდეგ იქნეს სასტიკი ზომები მიღებული, ფორეშეს მოვლენა მიიღებს ეპიდემიურ ხასიათს.

მუშა ხიონელი.

ნუ თუ დასაშვებია ეს?

წაღვერის სადგურის პირდაპირ არის წაღვერის სატყეო განყოფილების კანტორის შენობები, სადაც ცხოვრობენ კანტორის მოსამსახურეები, ოთახიან კანტორის სახლში იდგა 1916 წლიდან ამავე სცხოვრობენ კანტორის მოსამსახურეები. ორ ოთახინნ კანტორის კანტორის მოსამსახურე კარპო ბასილაშვილი თავის ოჯახით. ა. წ. მაისს. ყოფილი წაღვერის ტყის გამგემ დავით კარსელაშვილმა ყალბი ცნობებით და ყალბი ხელისმოწერის საშუალებით მიისაკუთრა კანტორის სახლი და შიგ მცხოვრები ბასილაშვილი გამოაგდო და მისი ინვენტარი მინდორში გაუყარა. თვითონ კი ერთი ოთახი და სამზარეულო 210 მანეთად მიაქირავა ვა ვინმე რატიანს ბასილაშვილი დარჩა უბინაოდ მინდორში, მას არავითარი თავშესაფარი მოეპოვება.

განა ასეთი უსამართლობა დასაშვებია?

მუშკორი მებრძოლი.

მაღლობის ღირსია ასეთი აქაც ხომ მუშაკი

მუშაკი

ზაჰესის 1 უბნის საავადმყოფოს აფთიაქში მსახურობს ფარმაცევტი და იმავე დროს ფერშალი **ნიკოლოზ რიშოვსკი**, რომელსაც დიდი მუშაობა უხდება აფთიაქში წამლების მომზადების დროს (ხან-დახან მას მუშაობა აფთიაქში უხდება ღამის 12 საათამდე). იგი აგრეთვე ბარაკებში და ამბულატორიაშიც მუშაობს ავადმყოფებთან.

მუშას საშუალება ეძლევა, რა დროსაც უნდა მივიდეს იგი აფთიაქში, წამალი გამოიტანოს. ამხ. რიშოვსკი არ გაეს ისეთ პირებს, რომლებიც განსაზღვრულ დროის შემდეგ, ქვეყანა რომ დაინგრეს, ხელს არ გაანძრევენ—მუშის საშველად.

თავისი ასეთი ადამიანური მოპყრობით და ქცევით ზაჰესის მუშებში ნ. რიშოვსკიმ მოიპოვა მუშათა სიმპატია.

მადლობის ღირსია ასეთი მუშაკი.

მუშკორი მანი.

„ქართული" აბრები

(მუშის შენიშვნა).

ერთ დღეს განვიზრახე (აქ, ეიცი, ეშმაკი შემომჩნდა) კარგად დამეთვალიერებინა „ქართული" აბრები. პატარა მანძილის გავლაზე ვნახე შემდეგი რუსული აბრები ქართული ასოებით:

— მიასოტორგ.
— გრუზშეეიპრომ.
— ტაბტრესტ.
— სევკავტორგ.
— გრუზგოსტორგ.
— პოტრებიტელ.
— ზაკტპო.
— მოსკვოშვეი.
— გოსვონტრესტ და სხ.

ასეთი „ქართული" წარწერებით არის დამშვენებული თითქმის მთელი სახელმწიფო სავაჭროები.

— ალახ!—წამოვიძახე ჩემთვის:— დავიჯერო, რომ თბილისში ასეთასი ქართველი მოსახლეა და ნუ თუ ამდენ ქართველობაში ერთი ქართული ენის მცოდნე ქართველი მაინც არ გეგეპოვება, რომ ეს ქართული ასოებით დაწერილი უცხო სიტყვები ქართულად გადაეთარგმნა".

აქ, საქართველოს სატახტო ქალაქში, საქართველოს გულში, სადაც არის ქართული უნივერსიტეტი ქართველი პროფესორებით, ქართველი მეცნიერებით, ნუ თუ მათ შორის ქართული ენის მცოდნე არაენი არის?

— ალა-ა-ა-ახ! ალა-ა-ა-ახ!

მუშა ნიკო ახ—ლი.

,,ბამაც ვვაჭრობ, ბამაც ვთესავ".

ქვემო ავჭალაში სამი ობობა მიკიტანია. მათ დუქანში გლეხობა უკანასკნელ კაპიკს სტოვებს. ცოლშვილი სიმშილით წყნდებათ სახლში. მოდამ დღე არაფის ტროილი და ბალალაეს ძახილია. მიკიტნები არ ამაყოფილდებიან ვაჭრობით, მათ მიწა-წყალი ნორმაზე აქვთ და ბაშიათ ამაყით გაიძახიან: „ჯრი ბეგოლსა, ვინ რით ბეგჯობია, ბამაც ვვაჭრობთ, ბამაც სახნავ-სათესი ბეგაქეს, ბლეხობაზე მივა საქმე—ბლეხნი. ვართ, მაგრამ არც ვაჭრებიდან ვართ ჩამორჩენილნი".

ავჭალელი.

ალარც აგურისაა, ალარც ხის.

ტობანიერის ხელმძღვანელ ამხანაგებმა ანგარიში არ გაუწიეს სოფლის შესაძლებლობას და დაიწყეს აგურის შენობის აგება სკოლისათვის, სამი წელია ეს სახლი შენდება და კედლები მხოლოთ ორ საკენზე იქმება [ამოყვანილი. დახარჯული თანხით მშვენიერი ხის შენობის აგება შეიძლებოდა. დღეს ალარც ხის სკოლა გვაქვს და ალარც ქვის.

შინაური.

...ბამაც ...ბამაც ...ბამაც

ქალაქის ალმასკომის ...ნმრთელობის განყოფილების დადგენილებით, ზაჰესში მომუშავე ფერშლებს უნდა მიეცეთ ხელფასი მე-10-ე თანრიგით, მაგრამ, როგორც სჩანს, ეს დადგენილება ყველა ფერშლებე არა ვრცელდება, რასაც ადასტურებს ამხ. ვანო ხითარიშვილის საქმე. ფერშალი ვანო ხითარიშვილი მსახურობს ზაჰესის მე-2-რე უბანში როგორც აფთიაქში, ისე ამბულატორიაში 14—16 საათის განმავლობაში. იგი ცნობილია თავისი სადა, მარტივი, დემოკრატიული მოპყრობით როგორც საავადმყოფოს ავადმყოფებთან, ისე გარეთ.

მოუხედავათ მისი ასეთი დიდი ზრდისა და კეთილსინდისიერი მუშაობისა, მას ეძლევა ჯამაგირი არა მეათე თანრიგით, არამედ მე-9-რე თანრიგით.

რაშია საქმე? რატომ შეადგენს ხითარიშვილი გამონაკლისს?

მუშკორი „ზან-მანი".

მისაბაძი მაგალითი

თბილისის მუშათა და გლეხთა მეოსმე სამილიციო რაიონის უფროსმა ამხ. ვარდოსანიძემ საქ. სოციალურ უზრუნველყოფის სახალხო კომისარიატის № 3 საინვალიდო სახლის ინვალიდებს გადასცა ოცდაათი მანეთის და 85 კაპ. ღირებული სხვადასხვა ფირმის პაპიროსები ინვალიდების ამავე სახლის მუშა-მოსამსახურეთა სახელით დაჭრილ-დასახიჩრებულთა კოოპერატიულ შენაერთის გაერთიანებული ადგილკომი ამხანაგურ მადლობას უძღვნის მე-სამე სამილიციო რაიონის თანამშრომლებს და ცალკე ამხ. ვარდოსანიძეს.

ადგილკომის მდივანი: ვ. ჯიბლაძე

გამოგზავნილი წერილიდან

— **ეკუა** ასწავლეთ ამ დედაკაცს. ხრეშილის სასასვენებელ სახლის გამგის ცოლი მეტად უხეში, უდიერი და უხრდელი ქალია. ის ყოველ დღე უშვერი სიტყვებით ილანძღება—ა ოგინება და დასაყენებლად ჩამოსული მუშა-მოსამსახურეთ მოსვენებას არ აძლევს.

ასწავლეთ ეკუა ამ დედაკაცს!

გა—ნი.

— **მოჩხუბარა ადგილკომი.** წყალწუნის ფაბრიკის ადგილკომი ვერ სდგას თავის დანიშნულების სიმაღლეზე. იგი, იმის მაგიერად, რომ დაიცვას მუშა-მოსამსახურეთა ინტერესები, იცავს მხოლოდ ადმინისტრაციას და მუშებს კი ეჩხუბება.

პროფკავშირო, მიუთითე ადგილკომს მის მოვალეობაზე!

მუშა გაზეთი.

...ერილები პროვინციიდან

სოფლის გალსტუკიანი გმირები

ვანის გლეხობა დიდ მზადებაში იყო ფერიცვალების შესახვედრათ. ეზოსლები ერთმანეთს ეკიბრებოდენ ხარჯის გაღებაში და პურ-მარილის სიუხვეში. თითქმის მთელ გურიიდან მოუვიდა აქაური გლეხებს სტუმრები და კეთილები ამ დღისათვის.

დაპატიჟება არაეისთვის საჭირო არ იყო; ყველამ იცოდა, რაკი ფერიცვალება გათენდებოდა, ვანის გლეხობაც თავს არ შეირცხვენდა და მამა-პაპურათ მოიგონებდა იესო ქრისტეს „ფერიცვალებას".

ადგილობრივი ინტელიგენცია შეიცადა ძველ ჩვეულებისათვის ახალი რამ დაებირისპირებია და წინანდელი ბური აყალ-მაყალი და აურ-ზაურა კულტურული გასართობით შეეცვალა. გაიმართა წარმოდგენა, მაგრამ „ამშუბაროთ თითქმის მთელი დარბაზი ფეხით შეზარხოშებულ ხალხით იყო სავსე. როცა ჩაიელიდი დამსწრეთა რიგებში, ღვინის სუნი ისე გაცემდათ, როგორც ყოფილ საუფლისწულო ვეფხვების სარიდაში.

ყველა გრძნობდა, რომ წარმოდგენა უსიფათოდ არ დამთავრდებოდა. ამის ცოდე. დიდხანს არ დასჭირებიათ. ჯერ ფარდა არ აწეულიყო, რომ ბუფეტში შიქონა მოძრაობა და ჩოჩქოლი. გაიმართა მუშტი-კრივი და ცემა-ტყეპა. ყველაზე მეტ ლომ-ტარიელობას იჩენდა ინტელიგენტი ახალგაზრდობა.

სტუმარი და მასპინძელი ერთმანეთში აირია. ძაღლი პატრონს ვეღარ სნობდა. გაგლეჯულ და აზარტში შესულ მოკრივეებს არ დაუზოგავთ არც ქალი, არ კაცი, არც მოხუცი და არც ბავშვი.

ეს კიდევ არაფერი. ბალე მოქმედება ბუფეტიდან სცენაზე ვადაეიდა. ესტრადაზე რეკოლვერით ხელში შეიჭრა ვიღაც ჩიჩეა და იფრანა იქიდან სცენისმოყვარეები.

დამსწრე საზოგადოება დაიმალა. საღამო ნიუფუშა. ნომარი ახალგაზრდები კი გულზე ხელის რტყმეეთ ერთმანეთს მოუთხრობდენ თავის ეაქკაკობის შესახებ. გვეწოდით ედგათ ახალგაზ

ჩვენი ფოსტა

„კომუნისტი“-ს მთავარი კანტორა ამით აცხადებს ქვემოხსენებულ დაწესებულებათა საყურადღებოთ, რომ თუ ისინი დღეიდან ოცდახუთი დღის განმავლობაში არ განაახლებენ ხელისმოწერას, როგორც ამას ადგილი ჰქონდა წინეთ რეგულიარულათ,—გაზეთის გზავნა შეუწყდებათ.

პარიზი — „Paris, Librairie Russe et Français „Moskva“ Bd. de Saint Germain.

პარიზი — Paris, Librairie J. Povolozky et Cie rue Bonoparte.

ჰამბურგი — Hamburg, Kaukasische Grubenserein G. m. b. H.

ხ. მახუნლიახ. დაუყოვნებლივ დებეშით გადმოგზავნეთ აკრეფილი თანხები.

პარტიული და საგაზეთო კალენდარი

პ ა რ ტ ი უ ლ ი

— პარასკევს, 11 სექტემბერს, დღის 2 საათზე, ლენინის რაიკომის შენობაში მოწვეულია „რემედასის“ ლენინის საარაიონო საბჭოს პრეზიდიუმის თათბირი უჯრედთა მდივნების თანდასწრებით.

„რემედასის“ უჯრედთა ყველა მდივნების და ქვეყოფილ დასახელებულ პმხანაგების დასწრება სავალდებულოა.

1. გალსხაური, 2. კარგინ, 3 ერხიპოვი, 4. როზენგაუსი, 5. ფაინგერში, 6. ივანოვი ელ. 7. ბაკსი.

„რემედასის“ საარაიონო საბჭოს მდივანი—მ შ ვ ე ლ ი ძ ე.

— ცეკას საალრიცხვო-განმწესებელ. განყოფილება წინადადებას აძლევს ამხ. გარლავ რუბაძეს გამოცხადდეს ორი დღის განმავლობაში ცეკა-ს საალ. განყოფილებაში.

ცეკას საალ. განყოფ. მდივანი—ლ ო მ ი ძ ე.

— საქ. კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის არსებულის რაიკომი იუწყება, რომ პარასკევს 11 სექტემბერს, საღამოს 5 საათზე მუშათა ცენტრალურ კლუბის შენობაში გაიმართება სადელეგატო კრება არსებულის რაიონის უჯრედთა მდივნათა და წევრთა თანდასწრებით.

ყველა დელეგატების, უჯრედთა მდივნების და წევრთა და აგრეთვე ევმოდ დასახელებული ამხანაგების დაუჯვანებლად სავალდებულოა.

კანდიდატების გადარიცხვა პარტიის წევრებად.

1. ბაზოვი ანტონ ა., 2 ართიუნოვი ვაგან ვ., 3. ალიმოვი პავლე ვ., 4. არზიმანდრიტოვი ალექსანდრე ა., 5. არატოვი ისაკ ბ., 6. აბულაძე ამბაკო ა., 7. ბაუშკინი ნიკოლაუ ვ., 8. ბრიკინი ვრიგორიო ფ., 9. ბადალოვი არშაკ ს., 10. ბაკუროვი იოანე ვ., 11. ბუკიანშვილი მიხეილ დ., 12. ვინეციან ალექსანდრე ლ., 13. ღვინიაშვილი ოლღა ლ., 14 გოსალოვი იაკობ პ., 15 დიანკოვი ეკატერინე ი., 16. დოლიძე ბენამინე ა., 17. ჯაბეკინი მარტიროს ლ., 18. ლოდუხაშვილი ვასილ ი., 19. დიბახშვილი ანდრია ა., 20. ენგალიჩევი იაკონ ი., 21. ეშოკოვი სიმონ ბ., 22. ისრაილოვი სტეფან ს., 23 ინანაძე ილიან თ., 24. ბარსეგი სოფია ი., 25. კარტოფენკო თეოდორე ვ., 26. კარპოვა ეკატერინე დ., 27. კვეკიანი ნიკოლოზ, 28. კოდიაშვილი გიორგი ნ., 29. ლებერმანი მარიამ ბ., 30. მაჩაგანშვილი აკაკი ი., 31. მინაგაროვი გარსონ ა., 32. მაშინცევი მიხეილ ი., 33. მეტრუფეული გიორგი ლ., 34. ოსმაძე მიხეილ ნ., 35. ასუტური დ ვ ი მ., 36. სტეფანოვი სუმბატ მ., 37. სხირელი ალექსი მ., 38. ტავრიკარ ნონონ ს., 39. ტერ-გრიგოროვი ვარაზან ი., 40. ოგანეზოვი გიორგი ვ., 41. ფეკლიშვილი ოლღა გ., 42. ხახადიას ანდრია მ., 43. ჩაჩანიძე ივანე ს., 44. ჩოკინოვი არტემი ბ.

პარტიის კანდიდატებად მიღება.

1. ანნაჯურიან ხორენ, 2. ალიმანოვი სოფიო, 3. არუკეანიძე ოლღა, 4. ალავიძე ნ., 5. ალადაშვილი ვასტ ნ., 6. ასამბაძე ალექსანდრე, 7. ართიუნოვი ბარსეგ, 8. აკოფოვ ლეონ, 9. ავერინი გრიგორ, 10. ახმეტელაშვილი გიორგი, 11. არაქელიან ბაგდასარ, 12. ალიბანოვი პოლოს, 13. ბურძგანიძე გრიგოლ, 14. ბაბაკოვა ალექსანდრა, 15. ბასილეკიანი გიორგი, 16 ბუაჩიძე მარიან, 17. ბეკ-ნაზაროვი არტემ, 18. ვართანოვი მისაკ, 19. ეიშაძე სოფიო, 20. ჭელიეს ეკატერინე, 21. გრიგორიან ჯრაგოლ, 22. გორგაულიძე ნიკოლაზ, 23. გაბელია სერაფიონ, 24. ბალუსტიან სარკის, 25. ჯანიკიან კვარტა, 26. დავთარიანი ნესტორ, 27. ჯაჯანიძე ივანე, 28. ჯანშია ვარდან, 29. ივანოვი ედუნე, 30. ეგანოვ მარტიროს, 31. ეგიაბაროვა-ხაჩატურ ნადეჟდა, 32. ზურაშვილი ნიკოლაზ. 33. კარაბიანც სარკის, 34. კარტაშეი არშაფეს, 35. კაბაშინი ალექსანდრე, 36. კოლუბაშეკოვი ილია, 37. კოლლეი ივანე, 38. კანუდიან სერენ, 39. ლელეფაშვილი გიორგი, 40. მეზარიშვილი ელადიმერ, 41. მელნიკოვა ანასტასია, 42 მათიაშვილი ილარიტა, 43. მიხაილიდი მარიან, 44. მანგაზოვი ისაკ, 45. მემარნიშვილი, 46. ბარკ რიანც ალექსანდრე, 47. ბიბაილოვი თეოდორე, 48. ბბიტარიან ვაგან, 49. მესტოვ მახმ დ, 5 . მაჩავარიანი ნ., 51. მირბოვეი გრიგოლ. 52. მეკელაშვილი როსტომ, 53. მანგ ბ ვ ი ლ ი გიორგი, 54. მარკოვეინ მიხეილ, 55. ნიშნიანიძე კალისტრატე, 56. ნაზარიოვი ი ნ ე, 57. ნუცუბიძე ელადიმერ, 58. ონიკაშვილი გიორგი, 59. ოსაშვილი დავით, 60. ფ ა ტ ა ლ ა ვ ა ო ნ ი ა ნ ი, 61 პაპიაშვილი ნიკოლოზ, 62. ფანტსხვა ალექსი, 63. სულაბერიძ ვ ე რ ა, 64. სარკისიან არმენაკ, 65. სუკიასოვ მარიან, 66. საბა ნ ა მარიან, 67. საფრონეკ კარაპეტ, 68. სინეკოკაშვილი ნიკოლოზ, 69. ტერაბიანი ვ ე რ ა, 70. თუმანოვი სტეფან, 71. ხარაიძე ანდრია, 72. ხუბანიშვილი მარიან, 73. ბაბატუროვი მერტერ, 74. ხაჩატუროვი ოგანეს, 75. შეტფაო პეტრე, 76. შაგშვილიეკ ვაგარშაკ, 77. ციცაძე პანტელეიმონ, 78. ბიკინაძე ლეონ, 79. სეროვა სარა, 80. ტაბაკაია სოფიო, 81. ხოიკინ სირანუნ.

მდივნის მაგიერ **წითლიძე.**

ლენინის რაიონის რაიშეუბიურო 12 სექტემბერს საღამოს 5 საათზე სანიტარულ განათლების კავშირის შენობაში იწვევს რაიშეფიბუროს გაფართოებულ პლენუმს უჯრედთა საშეფო კომისიების წარმომადგენელთა მონაწილეობით.

დღის წესრიგი:

1. ინფორმაცია ადგილებიდან საშეფო გაწყოფილებათა საორგანიზაციო მუშაობის შესახებ.
2. სარაიონო საშეფო კომფერენციის მოწვევის შესახებ.
3. მუშაობის ეტაპის დამტკიცება.

სარაიონო საშეფო ბიუროების წევრთა და საშეფო კომისიების წარმომადგენელთა დასწრება სავალდებულოა.

სარაიონო საშეფო ბიუროს თავმჯდომარე—გ უ დ ა ვ ა ძ ე.

— დღეს, 11 სექტემბერს, დილის 9 საათზე თბილისის კომიტეტის ბინაზე შესდგება

ხაქ. კომპარტიის თბილისის კომიტეტის საორგანიზაციო კოლეგიის სხდომა.

თბილისის კომიტეტის საორგანიზაციო კოლეგიის ყველა წევრთა დასწრება სავალდებულოა.

თბილისის კომიტეტის საორგანიზაციო განყოფილება.

გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ე ბ ი

ხელისმომწერლებმა ყოველგვარი ცნობებისათვის უნდა მიმართონ

„კომუნისტი“-ს მთავარ კანტორას

რუსთაველის პრ. № 24 ტელეფონი № 10—49.

ღრმად დამწუხრებული და თავზარდაცემული: მშობლები დესპინე პავლეს ასული და დიმიტრი გიორგის ძე, დეიდა ოლღა პავლეს ასული და ბიძა იასონ პავლეს ძე კაჟარავები, ძმაბი ვალიკო (ვალერიანი) და ჟორეი (დომენტი) დიმიტრის ძენი, დები: ვერა, ჭსენია ზესაშვილისა, მარგო, ნინა, თამარა, ქეთო და ლენა წულეისკირები. დისწულები: ტურაკა, კატუშა და ზოთიკო ზესაშვილები აუწყებენ ნათესავებს, ნაცნობებს და მეგობრებს, რომ მათთვის ძვირფასი და დაუვიწყარი ახალ-ალბაშის ცხრაწლედის მე-VII ჯგუფის მოწაფე

კოლია (კონსტანტინე) დიმიტრის ძე წულეისკირის

გარდაცვალების ერთი წლის თავზე წირვა და პანაშვიდი გადახდილი იქნება ქ. ახალ-ალბაშის სასაფლაოზე 12 სექტემბერს, ნაშუადღევის 5 საათზე. 2429—1—1

გულდაოფთქვნილნი მშობლებ: მიხეილ და ბარბარე, დები ქეთევან, თამარ, ნინო და ნათელა და სიძე დავით შურღაია აუწყებენ ნათესავთ, მეგობრებს და ნაცნობებს, რომ

ირაკლი მიხეილის ძე მურვანიშვილის

ტრაღიკულათ გარდაცვალების ერთი წლის თავზე შაბათს, 12 სექტემბერს, დღის 12 საათზე ქ. სურამში ღვთაების ეკლესიაში გადახდილი იქნება წირვა და პანაშვიდი.

2437—1—1

ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ აბასთუმანში გარდაიცვალა მე-66 ცხენოსან ლეგიონის მეთაური

შალვა მანუჩარის ძე ყიფიანი

რასაც აუწყებენ ნათესავთ და მეგობართ ღრმად დამწუხრებულნი ცოლი ნინა დავითის ასული, ძმები: დათიკო, ივლიანე და გიორგი ყიფიანები, ბიძაშვილი ალექსანდრა პართენის ასული ღვაბერიძე მეუღლით.

გამოსვენება მოხდება მიხეილის საავადმყოფოდან დღეს, 11 ენკენისთვეს, ნაშუადღევის 4 საათზე. დაკრძალვა ვერის ნიკოლოზის სასაფლაოზე. 2440—1—1

ა|წ. 7 სექტემბერს ხანგრძლივი ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა

ბარდღა (ვლადიმერ) ივანეს ძე ბ ხ ე ი ძ ე

რასაც აუწყებენ ნაცნობ-ნათესავებს განუსაზღვრელ მწუხარებაში მყოფნი ძე მისი ჩონთო (გიორგი) მხეიძე, რძალი ემმა მხეიძისა, ასული თამარ და და გენერალ ჩიჩუასი მხეიძის ასული.

დაბ აფლავება მოხდება ახალსენაკის ნატიჩოს წმ. გიორგის ეკლესიაში ამა თვის 12 სექტემბერს, დღით შაბათს, გამოსვენება მისი საკუთარ სახლიდან ნაშუადღევის 1 საათზე. პანაშვიდი ყოველ დღე ნაშუადღევის 6 საათზე. 1700—1—1

ქ. თბილისის მე-2 რაიონ. სასამართლო აღმასრულებელი ა. ა. გეგეჭკორი

ამით აცხადებს, რომ ის 15 სექტემბერს 1925 წ. შუადღის 1 საათზე სახლში № 5 I პარალელურ ქუჩაზე საჯარო ვაჭრობით გაჰყიდის გარდაცვალებულის ლეონიდა ივანოვის მოძრავ ქონებას: ხას აეეჯს, თეთრეულს, ტანისამოსს და სხვ. შეფასებულს 65 მანეთად, ეკატერინე ბაბილოვის ვალის დასაკმაყოფილებლად თანახმად ქ. თბილისის მე-2 რაიონის სახალხო სასამართლოსაგან 19 აგვისტოს 1925 წ. თარიღით, № 2921 გაცემულ აღმასრულებელ ფურცლისა. 2430—1—1

შრომის სასამარ. აღმასრულებ. ქ. ოდიშარია

აცხადებს, რომ ის 14 სექტემბ. 1925 წ. საათის 10 კრაკის ქ. № 50 საჯარო ვაჭრობით გაყიდის ლ. მხითარიოვის მოძრავ ქონებას: გარდერობს, ბუფეტს და კედლის საათს შეფასებულს 80 მან. დასაკმაყოფილებლად მელითონელთა კავშირისა. 2434—1—1

გარე-უბნის სასამართ. აღმასრულებ. ქ. ოდიშარია

აცხადებს, რომ ის 17 სექტემბერს 1925 წ. საათის 1 ამაღლების ქ № 8 საჯარო ვაჭრობით გაყიდის ზაქარია ზარიფოვის მოძრავ ქონებას—ტაბლეტის სარკეს და ბუფეტის შკაფს, შეფასებულს 160 მან. დასაკმაყოფილებლად სარკისა ხაჩატუროვისა 157 მ. 40 კ. 2428—1—1

ელექტრონიკ და სინათლის

ს ა მ კ უ რ ნ ა ლ ო

საწოლებით რენტგენ დასასურათებელ

მიხეილ ჭედევანიშვილის სახელოზის

ნერვიულ დაავადებათა ინ. ავადმყოფთათვის, რომელნიც ფიზიკურ ექიმობის საჭიროებენ

ნიღება 2—3 და 6—8 საათ. თბილისი, ყორლანოვის ქ. № 20.

9205 25—14

ე ქ ი მ ი ბ. ბ. მეგრაბიანცი

ავადმყოფობა ფილტვების, გულის და ტებერკულიოზის, სპეციმკურნალობა მალარიისა. ელექტრო-სხივებ-რენტგენის სამკურნალებლები, ფოტოგრაფია და მკურნალობა რენტ. სხივებით.

მიღება ყოველ დღე დილის 9—1 ს. და საღამოს 5—8 ს. ბებუთოვის ქ. № 23.

25—1

ე ქ ი მ ი ბ ა ფუსტანმა

განაახლა მიღება ვენერიულ სნეულებაში

საღამოს 6—8 საათამდე; ქალების დილის 2—3 საათამდე. ელისაბედის ქ. № 89 (ქსენიეფის ქუჩის პირდაპირ).

21—1

ქალის ექიმი ფ. ი. რასტიან თუსარიანისა

ქალის და ბავშვის ავადმყოფობა ხელოვნური კბილები.

მიღება 12—4 საათამდე და 5—7 საათ. ბარიატინის ქუჩა № 18 (ალექსანდროვის ბაღის პირდაპირ).

25—20

ექიმი ი. დ. თოფურიძე

ალიბეგის ქუჩა (ყოფილი ნაბალოვის). № 33,

იღებს ავადმყოფებს

ქალის, სიფილისი და ვენერიული (მუცლის ორგანოს ყველა გართულებანი) დილის 8—9 საათამდის, საღამოს 4—8 საათამდის.

25—21

ექიმი ალ. გ. მაღალაშვილი

ბავშვთა ხნეულებანი.

იღებს 2—4 ს. 5—7 ს. საღ.მ. ყორდანოვის ქ. № 12. 25—4 2153

ბ ო ტ ა ნ ი კ ო ვ ი

ექ. ე. მ. მძინარიშვილი

სიფილისი, ვენერიული და კანის **სნეულებანი**

ავადმყოფებს ითიღებენ ამისამართ:

როზა ლიუქემბურგის ქუჩა № 17 ზოსინის აგარაკი.

15 თებერვალიდან 15 ენკენისთვემდე

25—4

ექიმი გ. ნ. მაბაკიანი

შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი

კუჭის და ნაწლავების ავადმყოფობის სპეციალური ექიმობა,

მიღება საღამოს 5—7 საათამდი. ბებუთოვის ქ № 38.

25—22

ექიმი მ. ა. ლუბოვეცკი

სიფილისი, კანის და ვენერიული ავადმყოფობანი

ავადმყოფების მიღება დილის 9 საათიდან 11 საათამდე და საღამოს 4 საათიდან—6 საათამდე ქალების მიღება 1 საათიდან—2 საათამდე.

საპაპორის ქუჩა № 35. ყოფილი ადიტ. კორპ. უკან. 25—4

ექიმი გ. მ. ფხალაძე

ანისა და ვენერიული სნეულებანი (სიფილისი „606“—„914“)

ავადმყოფების მიღება: კაცებისა—დილით 7—8 საათ.—საღამოთი 7—9 საათ. ქალებისა—საღამოთი 6—7 საათ. მისამართი: მოსკოვის ქ. № 4, ყოფ. კაბინეტი რეზო ბაბლისა (ბემმელის აფთიაქის პირდაპირ).

ექ. ა. ე. უზლანერ

ვენერიულ, კანის და შინაგანი ავადმყოფობანი. ლორის-მელიქოვის ქ. 4 ბინ. 1. პუშკინის ბაღის პირდაპირ. მიღება: დილის 8—9 საათამდე, საღამოს 5—8 საათამდე.

25—4

ექიმი ი. ი. გერიშვილი

ვენერიული, საშარდე—სასქესო ორგანოების, სიფილისი და კანის ავადმყოფობა. დილით 9—12 საათ. საღამოთი 5—8 საათ.

ელენებისთვის 12—1 საათ.

სასტუმრო „ნიკ“-ს პირდაპირ მიზეილის შესახვევი № 8.

25—23

დოკტორი ნეგროპათოლოგიისა

სვიმონ ყიფშიძე

დაბრუნდა უცხოეთიდან და დაიწყებს ავადმყოფების მიღებას 14 სექტემბერიდან.

2423 25—1

ექიმი ნოჯაპარულაშვილი

კანის, ყენერიული და სიფილისის

ბებუთოვის ქუჩა № 29

მიღება: დილის 9—12 საათ. საღამოს 4—6 საათ.

2390 13—1

ექიმი მ. ა. [illegible]

სიფილისი, კანის და ვენერიული ავადმყოფობანი.

ავადმყოფების მიღება 9-საათიდან—11 საათამდე [illegible] 3-ს. [illegible]

საპაპორის ქუჩა № 35. ყოფილი ადიტ. კორპ. უკან. 25—4

ექიმი ა.ს. ფუნ-ირტელი

**მიხეილის პროსპექტი, № 10, (ყოფილ ბ. ბ. ბ.